

Институт за сточарство
Београд - Земун

**СЕЛЕКЦИЈСКЕ ПРОЦЕДУРЕ У
КОЗАРСТВУ**

Београд, 2025

САДРЖАЈ

1. ПРОПРАТНО ПИСМО И ЗАВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	1
2. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О УПИСУ У ЕВИДЕНЦИЈУ ПРОИЗВОЂАЧА КВАЛИТЕТНЕ ПРИПЛОДНЕ СТОКЕ (ЗАХТЕВ ЗА ДОДЕЛУ ШИФРЕ ОСНОВНОЈ ОДГАЈИВАЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ)	1
3. РЕГИСТАР ЈРАДИ	1
4. ЗАХТЕВ ЗА УПИС ГРЛА У ГЛАВНИ ДЕО ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ (ДОДЕЛА ХБ БРОЈА)	2
5. ЗАХТЕВ ЗА УПИС ГРЛА У ДОДАТНИ ДЕО ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ (ДОДЕЛА РБ БРОЈА)	4
6. ЗАХТЕВ ЗА ДОДЕЛУ ПЕДИГРЕА	6
7. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА УПОТРЕБУ У ПРИПЛОДУ МУШКИХ ГРЛА	7
8. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА УПОТРЕБУ У ПРИПЛОДУ МУШКИХ ГРЛА	7
9. ИЗВЕШТАЈНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	8
10. ЕЛЕКТРОНСКЕ СМОТРЕ	10
11. ОВЕРА ИЗВОДА ИЗ ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ	11
12. ОВЕРА И КОНТРОЛА СЕЛЕКЦИЈСКЕ СМОТРЕ ЗА ГЕНЕТИЧКЕ РЕСУРСЕ	12
13. ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О БРОЈУ УСЛОВНИХ ГРЛА	13
14. ПРОМЕНА ПОЛА У РЕГИСТРУ ЈАРАДИ	14
15. НАЈЧЕШЋИ РАЗЛОЗИ ОДБИЈАЊА ЗООТЕХНИЧКИХ ДОКУМЕНАТА	14
16. ПРИЛОЗИ	15

1. ПРОПРАТНО ПИСМО И ЗАВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Сваки документ (захтев, образац) који се доставља главној одгајивачкој организацији мора бити заведен од стране одгајивачке организације која документ достављаи праћен пропратним писмом. Пропратно писмо се доставља у два примерка, по врстама домаћих животиња (одвојено за козе и овце). На пропратно писмо се обавезно уписује деловодни број под којим одгајивачка организација заводи документацију у свој деловодници таксативно се наводе све врсте докумената која се достављају, као и њихов обим, нпр. број грла у захтеву (Прилог 1). На једно пропратно писмо иде целокупна документација која се доставља за једну врсту животиња. По пријему документације, главна одгајивачка организација такође ставља свој деловодни број на пропратно писмо, при чему један примерак задржава, а други враћа одгајивачкој организацији.

Документација уз коју није приложено пропратно писмо и/или која није заведена од стране одгајивачке организације не може се узети у разматрање и таква документација се аутоматски враћа пошиљаоцу.

2. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О УПИСУ У ЕВИДЕНЦИЈУ ПРОИЗВОЂАЧА КВАЛИТЕТНЕ ПРИПЛОДНЕ СТОКЕ (Захтев за доделу шифре основној одгајивачкој организацији)

Свака основна одгајивачка организација мора да добије потврду о упису у евиденцију произвођача квалитетне приплодне стокe под јединственим регистарским бројем (шифром) коју додељује главна одгајивачка организација. Шифре се разликују по врстама домаћих животиња, а могу се потраживати посебно за сваку врсту или истовремено (у једном захтеву) за више врста. Шифра се додељује искључиво за врсту животиња без обзира на расе у оквиру врсте. Једном додељена шифра није подложна промени без обзира на увођење или искључивање појединих раса у матични запат. Промене у расном саставу регулисане су одгајивачким програмима за чије спровођење издаје посебна сагласност. Приликом подношења захтева за доделу шифре неопходно је попунити и доставити Пријаву за упис у евиденцију произвођача квалитетне приплодне стокe на прописаном обрасцу (Прилог 2), копију Решења из АПР-а о упису одгајивачке организације у Регистар привредних субјеката и копију Решења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде о испуњености минималних услова основне одгајивачке организације за обављање послова у сточарству у погледу техничке опремљености, стручног кадра и спровођење одгајивачког програма.

3. РЕГИСТАР ЈАРАДИ

Регистар јаради води се по расама коза за период од једне календарске године, а доставља се четири пута годишње, односно на три месеца (по један квартал). Регистар јаради оверавају и потписују основна и регионална одгајивачка организација. Уколико основна одгајивачка организација својим радом обухвата одгајиваче који припадају различитим окрузима, онда регистар оверавају све регионалне одгајивачке организације које су надлежне за те округе. Регистар се доставља у штампаној форми, увек у три примерка, при чему један примерак задржава главна одгајивачка организација, а друга два примерка након овере главне одгајивачке организације бивају враћена основној, односно регионалној одгајивачкој организацији.

Регистар јаради садржи следеће податке: редни број регистра, тетовир и ид број грла, расу, пол, тип и датумрођења јаради, телесну масу јаради у периоду од рођења до

одлучења, порекло, намену коришћења јаради и власника (Прилог 3). Сви подаци су обавезни и морају бити попуњени до тренутка предаје регистра.

Регистар јаради на почетку сваке календарске године креће од редног броја један, а тетовир број јаради се наставља на претходну годину. Тетовир бројеви јаради, као и датуми рођења јаради у регистру морају обавезно бити хронолошки поређани. Када се отвара регистар за нову расу или се истовремено први пут почињу водити регистри јаради за више раса, онда се почетни тетовир бројеви морају разликовати по расама како не би дошло до подударања тетовира у истој години.

У регистар јаради се морају уписивати сва рођена јарад (женска и мушка подједнако), а морају се евидентирати и мртворођења, побачаји и угинућа. Грла која се остављају за приплод морају обавезно у регистру јаради имати уписан ИД број. Грла која у регистру немају уписан ИД број, немају право уписа у матичну евиденцију и не могу као намену имати уписану употребу у приплоду. Исто важи и за грла којима је као намена наведена употреба у тову, без обзира да ли имају уписан ИД број.

Термини за предају регистра јаради у току године су: I квартал од 1 до 10 јула, II квартал од 1. до 10. октобра, III квартал од 1. до 10. јануара наредне године и IV квартал од 1. до 10. априла. Регистри јаради који не стигну до наведених датума неће накнадно бити примљени од стране главне одгајивачке организације. Регистри јаради се могу предавати и појединачно по кварталима, или чешће, уколико то одговара основној одгајивачкој организацији.

Регистри јаради који нису предати до наведених термина или по начину припреме, достављања или садржини не испуњавају било који од наведених критеријума, неће бити прихваћени од стране главне одгајивачке организације.

4. ЗАХТЕВ ЗА УПИС ГРЛА У ГЛАВНИ ДЕО ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ (Додела ХБ броја)

Захтев за упис грла у главну матичну евиденцију подноси се по расама, као и по полу, односно одвојено за женска и мушка грла. Захтев за упис женских квалитетних приплодних грла у главни део главне матичну евиденције доставља се квартално, тако што једна основна одгајивачка организација може поднети само по један захтев у сваком кварталу.

Термини за достављање захтева за упис женских грла у главни део главне матичне евиденције су: I квартал од 1. до 4. априла, II квартал од 20. јуна до 5. јула, III квартал од 1. до 10. октобра, IV квартал од 20. децембра до 5. јануара. За мушка квалитетна приплодна грла захтеви се могу слати у сваком тренутку, односно нису квартално условљени.

Захтеви за упис грла у главни део главне матичне евиденције подnose се на обрасцу тзв.комисијског записника, а ког прописује главна одгајивачка организација. Комисијски записник садржи податке о: раси, идентитету грла (тетовир и ид број), датуму и типу рођења, пореклу грла, класи, датуму последњег јарења за женска, односно датуму последњег припуста за мушка грла, броју матичног листа, као и власнику грла. Осим тога, комисијски записник садржи податке и о комисији која је на одржаној селекцијској смотри одабрала грла за упис у главни део главне матичну евиденције (Прилози 4 и 5). Насловна страна комисијског записника обавезан је саставни део сваког захтева за упис грла у главни део главне матичне евиденције. Комисијски записник оверавају и потписују основна и регионална одгајивачка организација, а главној одгајивачкој организацији се доставља у два истоветна примерка. Уколико основна одгајивачка организација својим радом обухвата одгајиваче који припадају различитим

окрузима, онда комисијски записник оверавају све регионалне одгајивачке организације које су надлежне за те округе. У комисијском записнику грла морају бити поређана по датуму рођења и растућем тетовир броју.

Уколико се ХБ бројеви потражују за грла која су уписана у регистар јаради других одгајивачких организација, онда таква грла морају бити груписана једно иза другог у комисијском записнику, уз назнаку у чијем се регистру јарад налазе.

Пратећи део комисијског записника је и матични лист грла за које се тражи упис у главни део главне матичне евиденције, а који мора бити потписан и оверен од стране основне одајивачке организације. Матични листови морају бити сложени истим редоследом којим су грла приказана у комисијском записнику. За грла која су прешла из једне у другу основну одгајивачку организацију, а немају издат педигре, мора се приложити и матични лист издат од стране првобитне основне одгајивачке организације (такође оверн и потписан). Уколоко грла поседују педигрее, неопходно је приложити и њихове копије.

За мушка грла, неопходно је да имају издат педигре, при чему се уз комисијски записник и матични лист доставља и копија предигреа приплодњака. Такође, за мушка грла обавезано је приложити и припусни списак.

Уколико се у комисијском записнику налазе грла за која се поново тражи упис у главни део главне матичне евиденције, неопходно је приложити и копију претходног комисијског записника са разлогом одбијања таквих грла.

Уколико није испуњен било који од наведених критеријума за припрему и подношење захтева за упис грла у главни део главне матичне евиденције, главна одгајивачка организација неће такав захтев узети у разматрање.

У главни део главне матичне евиденције уписују се квалитетна приплодна женска и мушка грла коза ако:

- су уписана у регистар јаради;
- имају познате родитеље и родитеље родитеља исте расе (најмање две генерације предака);
- су обележена од рођења у складу са Главним одгајивачким програмом;
- припадају чистој раси;
- нису одгајена у сродству већем од прописаног Главним одгајивачким програмом;
- не потичу од родитеља одгајених у сродству;
- су уведена у репродукцију (након првог јарења за женска грла, односно након добијања потомства после првог припуста за мушка грла);
- имају живорођено потомство;
- су под контролом производних својстава;

Грла код којих су мајка и мајке њихових родитеља уписане у главном или додатном делу главне матичне евиденције, и код којих су отац и дедови уписани у главни део главне матичне евиденције, могу се уписати у главни део главне матичне евиденције.

У главни део главне матичне евиденције аутохтоних раса уписују се и добијају ХБ број грла коза у складу са Главним одгајивачким програмом, ако:

- 1) имају познате родитеље и родитеље родитеља исте расе,
- 2) су обележене од рођења у складу са Главним одгајивачким програмом,
- 3) су уведена у репродукцију (након првог јарења за женска грла, односно након добијања потомства после првог припуста за мушка грла),
- 4) имају живорођено потомство,
- 5) су под контролом производних својстава.

Грла аутохтоних раса коза, код којих су мајка и мајке њихових родитеља уписане у додатном делу матичне евиденције, и код којих су отац и дедови уписани у додатни

део матичне евиденције, могу се уписати у главни део матичне евиденције аутохтоних раса.

Грла аутохтоних раса коза код којих су мајка и отац уписани у додатном делу матичне евиденције, могу се уписати у главни део матичне евиденције аутохтоних раса коза.

Женска грла која се уписују у главни део главне матичне евиденције не смеју бити уведена у приплод пре навршених 10 месеци узраста, осим ако није другачије прописано Главним одгајивачким програмом.

Мушка грла која се уписују у главни део главне матичне евиденције морају имати педигреине смеју бити уведена у приплод пре навршених 12 месеци узраста, осим ако није другачије прописано Главним одгајивачким програмом.

За упис мушких грла у главни део главне матичне евиденције, минималан број оплођених и ојарених плоткиња је пет по приплодњаку.

Максимални узраст за упис грла у главни део главне матичне евиденције је 3 године, под условом да су грла редовно праћена. Грла старија од 3 године не могу бити уписана у главни део главне матичне евиденције, без обзира да ли испуњавају све остале услове.

Да би грла била уписана у главни део главне матичне евиденције морају имати живорођено потомство без мана (деформитета). Грла која имају само мртворођено потомство не могу у датом тренутку бити уведена у главни део главне матичне евиденције. Таква грла се могу увести у матични запат приликом следећег јарења уколико добију живорођено потомство. Грла која су имала побачаје такође не могу бити уписана у главни део главне матичне евиденције, до добијања живорођеног потомства.

Грла која долазе са територије АП Војводине и поседују ХБ бројеве издате од стране главне одгајивачке организације за територију АП Војводине, морају бити пререгистрована и добити нове ХБ бројеве у Институту за сточарство. У ту сврху, неопходно је таква грла ставити у комисијски записник и уз матични лист приложити и копију педигреа (у оваквим случајевима педигре је обавезан за грла оба пола). Код таквих грла и њиховог порекла неопходно је иза ХБ броја додати ознаку НС.

Одгајивачка организација може на захтев одгајивача уписати квалитетна приплодна грла, која воде порекло из држава чланица ЕУ или из других држава, у главни део главне матичне евиденције самоако грла из увоза испуне услове из Главног одгајивачког програма. Оваква грла морају имати педигре издат у земљи порекла, а главној одгајивачкој организацији је, уз претходно наведену документацију, неопходно доставити копију педигреа и превод истог овереног код овлашћеног лица.

Уколико грло не испуњава било који од наведених критеријума или захтев за упис грла у главни део главне матичне евиденције није припремљен према наведеном упусту, главна одгајивачка организација неће доделити ХБ број таквом грлу, односно неће такав захтев узети и разматрање.

5. ЗАХТЕВ ЗА УПИС ГРЛА У ДОДАТНИ ДЕО ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ (Додела РБ броја)

Захтев за упис грла у додатни део главне матичне евиденције подноси се по расама, као и по полу, односно одвојено за женска и мушка грла. Рокови за достављање захтева за доделу РБ бројева нису стриктно одређени, што значи да основна одгајивачка организација може достављати овакве захтеве по потреби.

Захтеви за упис грла у додатни део главне матичне евиденције подnose се на обрасцу тзв. комисијског записника, а ког прописује главна одгајивачка организација.

Комисијски записник садржи податке о: раси, идентитету грла (тетовир и ид број), датуму и типу рођења, пореклу грла, класи, датуму последњег јарења за женска, односно датуму последњег припуста за мушка грла, броју матичног листа, као и власнику грла. Осим тога, комисијски записник садржи податке и о комисији која је на одржаној селекцијској смотри одабрала грла за упис у додатни део главне матичне евиденције. Насловна страна комисијског записника обавезан је саставни део сваког захтева за упис грла у додатни део главне матичне евиденције (Прилог б). Комисијски записник оверавају и потписују основна и регионална одгајивачка организација, а главној одгајивачкој организацији се доставља у два истоветна примерка. Уколико основна одгајивачка организација својим радом обухвата одгајиваче који припадају различитим окрузима, онда комисијски записник оверавају све регионалне одгајивачке организације које су надлежне за те округе. У комисијском записнику грла морају бити поређана по датуму рођења и растућем тетовир броју.

Уколико се РБ бројеви потражују за грла која су уписана у регистар јаради других одгајивачких организација, онда таква грла морају бити груписана једно иза другог у комисијском записнику, уз назнаку у чијемс се регистру јарад налазе. Пратећи део комисијског записника је и матични лист грла за које се тражи упис у додатни део главне матичне евиденције, а који мора бити потписан и оверен од стране основне одгајивачке организације. Матични листови морају бити сложени истим редоследом којим су грла приказана у комисијском записнику. За грла која су прешла из једне у другу основну одгајивачку организацију, а немају издат педигре, мора се приложити и матични лист издат од стране првобитне основне одгајивачке организације (такође оверн и потписан).

У додатни део матичне евиденције уписују се приплодна женска грла коза ако:

- се могу идентификовати на начин прописан Главним одгајивачким програмом;
- су уписана у регистар јаради;
- имају познато порекло за најмање једну генерацију предака;
- је оценом екстеријера потврђено да испуњавају стандарде расе, у складу са Главним одгајивачким програмом;
- испуњавају минималне производне и репродуктивне особине у складу са Главним одгајивачким програмом;
- су уведена у репродукцију (након првог јарења);
- имају живорођено потомство.

У додатни део главне матичне евиденције аутохтоних раса уписују се и добијају РБ број, мушка и женска грла коза ако:

- 1) се могу идентификовати на начин прописан Главним одгајивачким програмом;
- 2) је оценом екстеријера потврђено да испуњавају стандарде расе, у складу са Главним одгајивачким програмом;
- 3) испуњавају минималне производне и репродуктивне особине у складу са Главним одгајивачким програмом.
- 4) ако имају познато порекло за једну генерацију предака,
- 5) су уведена у репродукцију,
- 6) имају живорођено потомство.

Уколико у Републици Србији нема довољан број коза неке расе, а она је од посебног одгајивачког значаја, у додатни део матичне евиденције аутохтоних раса могу се уписати и женска и лиценцирана мушка грла која имају познато порекло за једну генерацију предака, познато порекло само једног родитеља, као и грла без познатог порекла.

Уколико грло не испуњава било који од наведених критеријума или захтев за упис

грла у додатни део главне матичне евиденције није припремљен према наведеном упусту, главна одгајивачка организација неће доделити РБ број таквом грлу, односно неће такав захтев узети и разматрање.

6. ЗАХТЕВ ЗА ДОДЕЛУ ПЕДИГРЕА

У циљу издавања педигреа неопходно је доставити захтев за издавање педигреа, матични лист за дато грло и његову мајку и копију педигреа оца. Захтев се подноси на формулару који прописује главна одгајивачка организација, у два истоветна примерка, а који садржи податке о идентитету грла за које се издаје педигре, његовом пореклу, податке о одгајивачу и власнику (Прилог 9). Матични листови са пратећом документацијом морају бити сложени истим редоследом којим су грла приказана у захтеву за доделу педигреа. Захтев мора бити потписан и оверен од стране основне и регионалне одгајивачке организације. Уколико основна одгајивачка организација својим радом обухвата одгајиваче који припадају различитим окрузима, онда захтев за доделу педигреа оверавају све регионалне одгајивачке организације које су надлежне за те округе.

Захтеви се одвајају по расама и половима, а могу се достављати по потреби, односно нису квартално условљени. Пратећи део захтева за доделу педигреа је и уверење или потврда о здравственом стању животиње за које се педигре потражује. Ова потврда не сме бити старија од 3 месеца.

Право на добијање педигреа имају квалитетна приплодна женска и мушка грла ако:

- су уписана у регистар јаради;
- имају познате родитеље и родитеље родитеља исте расе (најмање две генерације предака);
- су обележена од рођења у складу са прописима којима се уређује обележавање;
- се могу идентификовати на начин прописан Главним одгајивачким програмом;
- припадају чистој раси;
- нису одгајена у сродству већем од прописаног Главним одгајивачким програмом;
- не потичу од родитеља одгајених у сродству;

Грла код којих су мајка и мајке њихових родитеља уписане у главном или додатном делу матичне евиденције, и код којих су отац и дедови уписани у главни део матичне евиденције, могу стећи право на добијање педигреа.

Грла која припадају аутохтоним расама имају право на добијање педигреа ако испуњавају услове за упис у главни део главне матичне евиденције за аутохтоне расе.

Уколико грло које већ има педигре мења власника, подноси се захтев за издавање педигреа (оверен од стране основне и регионалне одгајивачке организације) на име новог власника, а поред матичног листа, неопходно је доставити и оригиналне педигрее од таквих грла, као и оригиналну дозволу за употребу у приплоду за мушка грла.

Уколико грло долази са територије АП Војводине и поседују педигре издат на име власника који се налази на територији Централне Србије, такав педигре се сматра валидним и на основу таквог педигреа грло се може уписати у главну матичну евиденцију (уколико испуњава све остале критеријуме). Уколико такво грло даље промени власника који је такође на територији Централне Србије, извршиће се промена власништва издавањем новог педигреа тако што ће се приложити оригинални педигре уз матични лист грла и захтев за промену власништва (нови захтев за издавање педигреа).

Када грла из увоза мењају власништво на територији Србије, неопходно је урадити промену власништва издавањем новог педигреа. У том случају се такође прилаже нови захтев за издавање педигреа, матични лист грла, оригинални педигре, као и примерак педигреа који је преведен и оверен од стране овлашћеног лица.

Подношење захтева за издавање педигреа за грла за која се тражи повраћај средстава врши се према терминима које прописује главна одгајивачка организација, а који се усклађују са актуелним правилницима које прописује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Захтеви за педигреа за оваква грла се достављају посебно, уз обавезну назнаку на пропратном писму да се ради о повраћају средстава. Дакле, на оваквом једном захтеву за издавање педигреа се могу наћи искључиво грла за која се тражи повраћај средстава. Уз овакве захтеве, поред претходно наведене документације, неопходно је приложити и потписану изјаву основне одгајивачке организације и власника грла да се ради о грлима за која се тражи повраћај средстава.

Уколико грло не испуњава било који од наведених критеријума или захтев за доделу педигреа није припремљен према наведеном упуству, главна одгајивачка организација неће издати педигре за такво грло, односно неће такав захтев узети и разматрање.

7. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА УПОТРЕБУ У ПРИПЛОДУ МУШКИХ ГРЛА

Основна одгајивачка организација подноси захтев за издавање дозволе за употребу у приплоду истовремено са захтевом за упис грла у главни део главне матичне евиденције (Прилог 5), на основу: комисијског записника (у два примерка), матичног листа за сваког приплодњака, припусног списка и педигреа (копије оригиналног педигреа).

Да би приплодњак могао да добије дозволу за употребу у приплоду мора испуњавати следеће критеријуме:

- мора бити позитивно оцењен,
- мора бити класиран минимално I класом (осим за аутохтоне расе),
- мора бити уписан у главни део матичне евиденције или се упис у главни део матичне евиденције може извршити истовремено приликом доделе дозволе,
- мора имати живорођено потомство,
- не сме бити уведен у приплод пре навршених 12 месеци узраста, осим ако није другачије дефинисано одгајивачким програмом.

Уколико приплодњак не испуњава било који од наведених критеријума или захтев за издавање дозволе за употребу у приплоду није припремљен према наведеном упуству, главна одгајивачка организација неће издати дозволу за таква грла, односно неће такве захтеве узети и разматрање.

8. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА УПОТРЕБУ У ПРИПЛОДУ МУШКИХ ГРЛА

Лиценцирање јарчева врши се у случајевима када се у репродукцији користе приплодњаци који имају непотпуно или непознато порекло, а припадају аутохтоним расама које су угрожене у свом опстанку и унутар којих нема довољан број квалитетних приплодних јарчева за парење.

Захтев за издавање лиценце се подноси у писаној форми, а прате га матични лист приплодњака и извештај о извршеном лиценцирању (Прилог 10) потписан од стране

стручне комисије. Записник са лиценцирања садржи податке о: држаоцу грла, раси, идентитету и старости грла, оцени екстеријера грла, условима држања грла и препоруци за коришћење грла (Прилог 10).

Одлуку о додељивању лиценце приплодњаку доноси главна одгајивачка организација на основу поднете документације, а уколико установи да на терену нема довољно квалитетних мушких приплодних грла расе којој приплодњак припада.

Грла која се лиценцирају морају бити у редовном програму здравствене заштите, а могу се користити искључиво за припуст, односно парење плоткиња.

9. ИЗВЕШТАЈНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Извештајна документација представља годишњи извештај о примењеним мерама селекције за спровођење одгајивачког програма. Саставни део извештајне документације у козарству представљају: селекцијска смотра, контрола продуктивности коза, контрола мелчности коза (списак закључених лактација), биолошки тест, перформанс тест и прогени тест приплодњака.

Извештајна документација се доставља једном годишње, на крају сточарске године, а односи се на период од 1. октобра претходне до 30. септембра текуће године. Извештајну документацију основне одгајивачке организације достављају регионалним одгајивачким организацијама, које након извршене провере исправности података, исту оверавају и прослеђују главној одгајивачкој организацији. Тачан термин (датум) за достављање извештајне документације одређује главна одгајивачка организација, о чему благовремено обавештава регионалне одгајивачке организације. Једна одгајивачка организација припрема и доставља само једну извештајну документацију. Уколико одгајивачка организација својим радом обухвата одгајиваче који припадају различитим окрузима, онда се на један извештајни документ потписују и оверавају га све регионалне одгајивачке организације које су надлежне за дотичне округе, односно нема раздвајања извештаја по окрузима. Извештајну документацију оверавају својим печатом и потписом основна и регионална одгајивачка организација и то на сваком појединачном документу који је саставни део извештаја. Извештајна документација се припрема и доставља у 3 примерка, од чега, након пријема документације, један примерак остаје у главној одгајивачкој организацији, а други и трећи се враћају регионалној, односно основној одгајивачкој организацији. Извештајна документација се припрема по врстама домаћих животиња и доставља се као физички раздвојена документација. Никада се не спаја извештајна документација за козе и овце. Извештајна документација се припрема по расама унутар једне врста, а у оквиру једне расе сваки документ је јединствен, односно нема раздвајања по одгајивачима.

Селекцијска смотра (Комисијски записник, Прилог 8), односно извештај са селекцијске смотре који се доставља у оквиру извештајне документације састоји се из следећих елемената: смотре староуматичених женских грла, смотре новоуматичених женских грла, смотре излучених женских грла, смотре женског приплодног подмлатка, смотре староуматичених мушких грла, смотре новоуматичених мушких грла, смотре излучених мушких грла и смотре мушког приплодног подмлатка. Ове смотре односе се на грла у матичном запату, односно квалитетна приплодна грла (грла са ХБ бројевима) и квалитетан приплодни подмладак који ће тек бити уведен у матични запат. Грла која се не нађу у годишњој смотри, не могу остварити право на подстицаје у наредној години.

Сва женска грла која се налазе у завршној годишњој смотри требало би да имају уредно ажурирана јарења у претходној сточарској години.

У смотру приплодног подмлатка уводе се грла која ће бити уведена у матични запат у наредној сточарској години, као и грла која су у тренутку предаје смотре била у

поступку уматичења, без обзира на њихов узраст (што је најчешћи случај код мушких грла). Грла која су одбијена за упис у главну матичну евиденцију због сувише раног увођења у приплод, не смеју се стављати у смотру квалитетног приплодног подмлатка.

У смотру излучених грла уносе се сва уматичена грла која су искључена из производње у претходној сточарској години из било ког разлога. У смотру излучених грла се не уносе грла која нису била у матичном запату (грла без ХБ броја). У случају продаје грла, излученим се сматрају само она грла која су прешла код произвођача који припадају другој основној одгајивачкој организацији.

Контрола продуктивности коза односи се и припрема за период од једне сточарске године, дакле за период од 1. октобра претходне до 30. септембра текуће године. То значи да грла у контроли продуктивности морају имати ажурна јарења у наведеном периоду. Обавезни елементи контроле продуктивности су: телесне масе јаради у периоду од рођења до одлучења (на рођењу, са 30 дана и на одлучењу), телесна маса одраслих коза и плодност коза (Прилог 11). На крају сваке контроле продуктивности обавезан је приказ просечних и укупних вредности свих контролисаних производних параметара.

Контрола млечности коза обухвата извештај о закљученим и обрачунатим лактацијама квалитетних приплодних грла коза која су уведена у матични запат (Прилог 12). Обрачунава се за период од једне сточарске године, али у овај извештај могу ући и лактације које су биле започете у петходној сточарској години, а завршене су у текућој сточарској години. Уколико су лактације започете у текућој години, а нису завршене у истој, онда се такве лактације преносе у наредну годину и не приказују у текућем извештају. Лактације се не смеју на силу закључивати пре времена и обрачунавати тако да уђу у текућу сточарску годину.

Биолошки тест приплодњака се припрема искључиво за млада грла која се по први пут користе у приплоду, односно која су дала прво потомство. Минимум услова за један биолошки тест јесте да се обухвати најмање 30 потомака једног приплодњака, при чему се прате особине попут: телесне масе јаради на рођењу, пола јаради, дужине трајања бременитости коза, описа тока јарења коза и описа јарета на рођењу (Прилог 13). Приплодњаци који се дуже време користе у приплоду не могу ући у текући извештај јер се сматра да су већ завршили биолошки тест и на основу тога остављени у даљем приплоду. Уз биолошки тест, који се припрема појединачно за сваког приплодњака, неопходно је доставити и припусни списак.

Перформанс тест приплодњака припрема се за млада грла којима су праћене особине пораста и прираста и утрошак хране за јединицу прираста, у узрасту од рођења до периода од навршених 6, односно 12 месеци (Прилог 14). Вредности праћених производних параметара се приказују посебно за сваког приплодњака у тесту. Период тестирања се односи на једну сточарску годину, али тестирање може бити започето у једној, а настављено у следећој сточарској години.

Прогени тест приплодњака на млечност припрема се искључиво за најбоље приплодњаке млечних раса који су одабрани на основу резултата перформанс теста (Прилог 15). Минимум услова је 20 кћери по једном приплодњаку, а прате се следеће особине: количина млека, количина млечне масти и протеина, садржај млечне масти и протеина у млеку, као и број соматских ћелија у млеку.

Прогени тест приплодњака на товне и кланичне особине припрема се за јарчеве који су прошли тестирање у прогено-тестним станицама. Минимум услова је 8 потомака по једном тестираном приплодњаку уз праћење следећих особина: дневни прираст, утрошак хране по јединици прираста, телесна маса пре клања, рандман и међусобни однос ткива (мишићи, кости и лој), као и квалитет меса (физичко-хемијске и технолошке особине).

Саставни део извештајне документације чини и шифарник одгајивача квалитетних приплодних грла коза (Прилог 16). Овај документ садржи податке о власницима коза, броју уматичених грла која поседују по расама, као и шифру газдинства. Шифарник мора бити ажуран и тако да представља тачне податке о броју грла и одгајивача у моменту достављања (на крају сточарске године). У шифарник се уписују искључиво грла која се налазе у матичном запату (грла са ХБ бројевима). Шифре које се додељују одгајивачима морају бити хронолошки поређане, а једном додељена шифра се никада не мења, односно не брише из евиденције и увек је везана за само једног одгајивача коме је првобитно додељена. Уколико одгајивач напусти основну одгајивачку организацију шифра и даље остаје да фигурира. Исто важи и ако произвођач из било ког разлога остане без грла у матичном запату у датом тренутку. Шифра која се додељује одгајивачу састоји се из два дела, шифре основне одгајивачке организације (коју додељује главна одгајивачка организација), а која је иста за све одгајиваче и има 6 цифара и другог дела који се састоји од 3 цифре (које се додају на основну шифру), а који означава редни број одгајивача (001, 002, 003 итд.). Дакле, цела шифра одгајивача састоји се од 9 цифара.

Саставни део извештајне документације је и извештај који подноси свака регионална одгајивачка организација за округ за који је надлежна. Овај извештај мора да садржи рекапитулацију спроведених селекцијских мера по основним одгајивачима, али и збирну рекапитулацију за читав округ.

Извештајна документација која није предата до наведеног термина или по начину припреме, достављања или садржини не испуњава било који од наведених критеријума, неће бити прихваћена од стране главне одгајивачке организације.

10. ЕЛЕКТРОНСКЕ СМОТРЕ

Електронске смотре представљају саставни део извештајне документације, а састоје се од: смотре уматичених квалитетних приплодних грла коза, смотре уматичених квалитетних приплодних грла јарчева, смотре женског квалитетног приплодног подмлатка и смотре мушког квалитетног приплодног подмлатка.

Електронске смотре се припремају и достављају у форми excel табеле искључиво на е-mail адресу Одељења за овчарство и козарство, Института за сточарство. По својој садржини морају бити идентичне смотрама које се достављају у штампаној форми, односно приказана грла оваца и овнова морају бити идентична у електронској и штампаној форми селекцијске смотре. Електронске смотре се дакле такође припремају за период од једне сточарске године.

Електронске смотре се припремају по категоријама и половима, али се не раздвајају по расама (за разлику од штампане форме селекцијске смотре). **Електронска форма смотре се не раздваја по расама.**

Електронска форма се попуњава по језичцима (sheet-овима) и то на следећи начин:

1. sheet - сва женска активна приплодна грла свих раса са ХБ БРОЈЕМ,
2. sheet - сва мушка активна приплодна грла свих раса са ХБ БРОЈЕМ,
3. sheet - сва женска активна приплодна грла свих раса БЕЗ ХБ БРОЈА (ПРИПЛОДНИ ПОДМЛАДАК),
4. sheet - сва мушка активна приплодна грла свих раса БЕЗ ХБ БРОЈА (ПРИПЛОДНИ ПОДМЛАДАК),
5. sheet - сва излучена женска грла свих раса СА ХБ БРОЈЕМ,
6. sheet - сва излучена женска грла свих раса БЕЗ ХБ БРОЈА,

7. sheet - сва излучена мушка грла свих раса СА ХБ БРОЈЕМ,
8. sheet - сва мушка излучена грла свих раса БЕЗ ХБ БРОЈА,
9. sheet - сва женска активна грла са РБ БРОЈЕМ (ГЕНЕТИЧКИ РЕСУРСИ – уколико их организација поседује),
10. sheet - сва мушка активна грла са РБ БРОЈЕМ (ГЕНЕТИЧКИ РЕСУРСИ - уколико их организација поседује).
11. Такође организације које имају генетичке ресурсе дужне су да доставе сав активан приплодни подмладак (мушки и женски).

Једна одгајивачка организација доставља једну excel табелу која у називу мора да садржи број округа и назив основне одгајивачке организације. У електронским, као ни у штампаним смотрама, цифре се никада не раздвајају размаком. Грла која се не нађу у електронској смотри, не могу остварити право на подстицаје у наредној години.

Уз електронску форму селекцијске смотре доставља се и шифарник одгајивача у истој excel табели као и смотра, али на посебном sheet-у, који треба назвати ШИФАРНИК. Шифарник треба да буде целовит, и да обухвати све одгајиваче приплодних и квалитетних приплодних оваца. Сваки податак у смотри и шифарнику у excel табели мора се налазити у колони предвиђеној за то.

11. ОВЕРА ИЗВОДА ИЗ ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Изводи из главне матичне евиденције оверавају се искључиво за женска и мушка квалитетна приплодна грла уписана у главни део главне матичне евиденције (грла са ХБ бројем). Образац извода из главне матичне евиденције прописује главна одгајивачка организација и само такав образац се може користити. Образац извода из главне матичне евиденције садржи податке о: идентитету грла (тетовир, ИД и ХБ број), полу, датуму рођења, броју регистра јаради, раси, класи, пореклу грла (тетовир, ИД и ХБ број родитеља), датуму последњег јарења за женска, односно датуму последњег припуста за мушка грла, власнику грла (име, место, ХИД, БПГ), као и ООО која подноси захтев (Прилог 17). Такође, образац извода из главне матичне евиденције садржи и податак о временском периоду за који се извод подноси.

Извод из главне матичне евиденције се припрема и подноси за сваког одгајивача посебно, у два идентична примерка, са нумерисаним странама и са оригиналним печатом и потписом основне одгајивачке организације на свакој страни извода. На једном изводу се подносе сва грла која су у власништву једног одгајивача, без обзира на пол и расу. Дакле и женска и мушка грла иду на исти извод, као и различите расе. Сва поља која су предвиђена обрасцем извода из главне матичне евиденције морају бити попуњена тачним подацима. Овако припремљени изводи се достављају и у електронској форми, где се прави заједничка excel табела за грла оба пола за све одгајиваче.

Да би се оверио извод из главне матичне евиденције, грла се морају налазити у завршној годишњој смотри (електронској и штампаној) која се предаје на крају сваке сточарске године године. Максимални узраст грла која се могу наћи у изводу из главне матичне евиденције је 10 година. За грла која су дошла са територије АП Војводине, неопходно је уместо броја регистра јаради навести број педигреа уз назнаку НС (да се зна да је у питању новосадски педигре). Главна одгајивачка организација оверава и потписује само један примерак извода из главне матичне евиденције и то искључиво на првој и последњој страни

Уз изводе из главне матичне евиденције обавезно је доставити и списак произвођача за које се изводи оверавају уз назначен број грла по произвођачу, као и укупан број грла (збир) за све произвођаче (Прилог 18). Изводи из главне матичне

евиденције морају бити поређани истим редоследом којим су произвођачи приказани у списку. Списак произвођача је обавезан чак и када се подноси извод из главне матичне евиденције само за једног произвођача. Произвођачи се не одвајају по регионима или било ком другом критеријуму, већ се сви налазе на јединственом списку. Без списка произвођача није могуће оверити изводе из главне матичне евиденције.

Извод из главне матичне евиденције се никада не заводи, односно никада се не ставља заводни печат на образац извода. Заводни печат се обавезно ставља на пропратно писмо, као и на списак произвођача. Иако пропратно писмо, списак произвођача и извод из главне матичне евиденције чине захтев, ова три документа се не спајају физички (хефталицом), већ се слажу један иза другог у два примерка. Примерци се не одвајају, већ се ређају један уз други редоследом пропратно писмо, списак произвођача, изводи.

Уколико се укаже потреба за овером извода за период старији од претходне године, какав је пример допуна предмета/поднеска Управи за аграрна плаћања, неопходно је, уз претходно наведену документацију, доставити и копију Позива за допуну поднеска, уз доказ да је грло већ било оверавано у предвиђеном року. У супротно се такви изводи неће оверавати.

Термини за оверу извода из ГМЕ су условљени расписивањем Јавног позива за подношење захтева за остваривање права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла од стране Управе за аграрна плаћања Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Главна одгајивачка организација на основу наведеног Позива детаљније прописује термине за доставу извода из главне матичне евиденције на оверу.

12. ОВЕРА И КОНТРОЛА СЕЛЕКЦИЈСКЕ СМОТРЕ ЗА ГЕНЕТИЧКЕ РЕСУРСЕ

Овера и контрола селекцијске смотре за генетичке ресурсе се обавља за женска и мушка грла која припадају аутохтоним популацијама оваца угроженим у свом опстанку, која су старија од 12 месеци, а уколико имају остварене репродуктивне параметре да су и уписана у помоћни или главни део главне матичне евиденције.

Образац селекцијске смотре прописује главна одгајивачка организација и само такав образац се може користити. Образац се назива комисијски записник и садржи податке о идентитету грла (тетовир, ИД и РБ/ХБ број), датуму рођења, броју регистра јаради, раси, пореклу грла (тетовир, ИД и ХБ број родитеља), класи, датуму последњег јарења за женска, односно датуму последњег припуста за мушка грла, власнику грла (име, место, ХИД, БПГ), као и ООО која подноси захтев (Прилог 8). Поља која су предвиђена обрасцем морају бити попуњена тачним подацима. Поред овога, неопходно је навести и састав комисије која гарантује исправност наведених података. Грла се морају налазити у завршној годишњој смотри (електронској и штампаној) која се предаје на крају сваке сточарске године године.

Образац селекцијске смотре се припрема и подноси за сваког одгајивача посебно, раздвојено по половима, у два идентична примерка, са нумерисаним странама и са оригиналним печатом и потписом основне и регионалне одајивачке организације на последњој страни обрасца. Овако припремљени обрасци се достављају и у електронској форми, где се прави заједничка ексел табела за грла оба пола за све одгајиваче.

Уз комисијске записнике обавезно је доставити и списак произвођача за које се селекцијске смотре оверавају уз назначен број грла по произвођачу, као и укупан број грла (збир) за све произвођаче (Прилог 18). Комисијски записници морају бити поређани истим редоследом којим су произвођачи приказани у списку. Списак произвођача је обавезан чак и када се подноси захтев само за једног произвођача. Произвођачи се не одвајају по регионима или било ком другом критеријуму, већ се сви налазе на

јединственом списку. Без списка произвођача није могуће одрадити оверу и контролу смотре за генетичке ресурсе. Заводни печат се обавезно ставља на пропратно писмо, као и на списак произвођача. Иако пропратно писмо, списак произвођача и комисијски записник чине јединствену целину, ова три документа се не спајају физички (хефталицом), већ се слажу један иза другог у два примерка. Примерци се не одвајају, већ се ређају један уз други редоследом пропратно писмо, списак произвођача, комисијски записници.

Термини за оверу и контролу селекцијске смотре за генетичке ресурсе су условљени расписивањем Јавног позива за подношење захтева за остваривање права на подстицаје за очување животињских генетичких ресурса од стране Управе за аграрна плаћања Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Главна одгајивачка организација на основу наведеног Јавног позива детаљније прописује термине за доставу захтева за оверу и контролу селекцијске смотре за генетичке ресурсе.

13. ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О БРОЈУ УСЛОВНИХ ГРЛА

На основу Захтева за издавање потврде о броју условних грла одгајивача квалитетних приплодних коза, а у сврху остваривања права пречег закупа за земљиште у државној својини, Главна одгајивачка организација издаје Потврду о броју условних грла. Потврда се издаје у складу са Уредбом и Правилником који су на снази за сва грла уписана у ГМЕ.

За издавање Потврде неопходно је да основна одгајивачка организација поднесе главној одгајивачкој организацији следећу документацију:

- Попуњен образац Захтева за издавање потврде (Прилог 19) са именом, адресом, бројем телефона и потписом одгајивача, као и бројем грла за које се подноси захтев. Образац мора бити потписан од стране одгајивача – подносиоца захтева.
- Комисијски записник испуњен одговарајућим подацима и оверен од стране основне одгајивачке организације и надлежне регионалне одгајивачке организације.
  - Уколико је грло купљено, уписати и број издатог педигреа
  - Грло на записнику са селекцијске смотре мора се водити на одгајивача који подноси захтев за издавање потврде, или грло мора поседовати педигре.
  - Правилно попуњене табеле са списком грла на газдинству (Прилог 20).
- Потврду о извршеном обележавању коза са припадајућим подацима о газдинству и држаоцу животиња.

14. ПРОМЕНА ПОЛА У РЕГИСТРУ ЈАРАДИ

Промена пола грла погрешно уписаних у регистар јаради је могућа само код испуњености свих наведених услова:

1. да је грло за коју се тражи исправка пола обележено тетовир бројем од рођења, а не у тренутку захтевања промене пола,
2. да грло има оригинални идентификациони број (број ушне маркице) под којим је уписано у регистар јаради (за преобележена грла се не може радити исправка),
3. да се пол грла чија се исправка захтева слаже са полом под којим је грло уписано у ветеринарску базу,

4. да грло није предмет купопродаје и да се у тренутку захтевања исправке пола налази на газдинству на ком је рођено, односно у власништву одгајивача код ког је рођено,
5. да грло за које се тражи исправка није још увек ушло у приплод,
6. да регионална одгајивачка организација изласком на терен и увидом у матичну евиденцију основне одгајивачке организације за грло за које се захтева промена пола потврди изјавом са својим печатом и потписом тачан пол грла и сваку од наведених ставки под редним бројевима 1., 2., 3., 4. и 5, односно да гарантује сваку од наведених ставки,
7. да основна одгајивачка организација потписаном и печатираном изјавом потврди исправност свих наведених ставки под редним бројевима 1., 2., 3., 4. и 5.

15. НАЈЧЕШЋИ РАЗЛОЗИ ОДБИЈАЊА ЗООТЕХНИЧКИХ ДОКУМЕНАТА

Како је раније наведено, за свако поглавље посебно, уколико грло не испуњава било који од наведених критеријума или захтев за издавање зоотехничких докумената није припремљен према наведеном упутству, главна одгајивачка организација ће одбити такво грло, односно неће такав захтев узети и разматрање.

Приликом обраде достављене документације, долази до неслагања података са захтева са подацима који су у регистру јарења, селекцијској смотри, ветеринарској бази и бази главне матичне евиденције, или нису у складу са Главним одгајивачким програмом.

У тим случајевима спорни захтеви се одбијају, а неки од најчешћих разлога одбијања су:

- Степен сродства већи од дозвољеног прописаног Главним одгајивачким програмом;
- Рани припуст;
- Касни припуст;
- Када грло није под редовном контролом продуктивности;
- Дуплирани ИД бројеви (ИД број постоји код још неког грла);
- Преобележавање грла без адекватне потврде о преобележавању и без јасне везе са претходним бројем;
- Неадекватно попуњена документација (погрешно наведена раса, пермутација ИД броја, погрешан датум рођења, погрешан пол итд);
- Нетачно порекло;
- Непотпуно порекло
- Остали разлози.

*Приказане Селекцијске процедуре су подложне допунама и изменама

16. ПРИЛОЗИ

Прилог 1: Пропратно писмо

_____
_____
_____

Основна одгајивачка организација

Деловодни број: _____

Датум: _____

У прилогу овог дописа достављамо Вам следеће:

1. Захтев за упис женских грла у главну матичну евиденцију:
Број грла: _____
2. Захтев за упис женских грла у додатну матичну евиденцију:
Број грла: _____
3. Регистрација мушких грла:
Број грла: _____
4. Захтев за издавање педигреа:
Број грла: _____
5. Захтев за издавање дозволе за коришћење мушких грла у приплоду:
Број грла: _____
6. Изводи из главне матичне евиденције:
Број грла: _____
7. Регистар _____, _____ за _____ квартал 20__ године
Врста животиње   Раса
8. Остало _____

_____
Основна одгајивачка организација

*Сваки документ мора бити издат од стране Основне одгајивачке организације
*Допише се попуњена посебно за опис, а посебно за које

Прилог 2: Пријава за упис у евиденцију произвођача квалитетне приплодне стоке

ПРИЈАВА

ЗА УПИС У ЕВИДЕНЦИЈУ ПРОИЗВОЂАЧА КВАЛИТЕТНЕ ПРИПЛОДНЕ СТОКЕ

1. Подаци о селекцијској организацији:

Шифра: (попуњена Институт)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Назив организације			
Адреса: улица и број, место			
Телефон, факс и e-mail			
ПИБ и жиро рачун	ПИБ:	Ж.Р.:	

2. Кадровска структура:

Ред. Бр.	Дипл. инж. пољ. за сточарство	Пољ. техничар за сточарство	Др вет. медицине	Ветеринарски техничар	Остала занимања
1.					
2.					
3.					
4.					

3. Техничко-технолошка опрема за обављање послова селекције:

Назив опреме	Комада	Назив опреме	Комада

4. Врста квалитетне приплодне стоке: _____

5. Права и обавезе произвођача квалитетне приплодне стоке:

Физичка и правна лица имају право да буду регистрована као произвођачи квалитетне приплодне стоке у евиденцију произвођача Института за сточарство Београд Земун, под условом да испуњавају следеће:

- Поседују и уредно воде матичну евиденцију (правна лица), односно поседују документацију о осемењавању сопствене стоке и сарађују са основном селекцијском организацијом, благовремено је обавештавајући о свим променама (физичка лица).
- Врше обележавање стоке на прописан начин (правна лица).
- Обављају своју делатност у складу са Законом о сточарству (службени гласник РС бр. 41/09) (правна лица).
- Сарађују и редовно достављају неопходну документацију својој регионалној служби и Институту за сточарство Београд Земун. Под условом да произвођачи квалитетне приплодне стоке (правна и физичка лица) испуњавају наведене обавезе извршиће се њихов упис у евиденцију произвођача, уз истовремену доделу јединствене шифре. Организација је одговорна за веродостојност података и у случају злоупотребе овлашћења биће обавештена надлежна инспекција при Министарству пољопривреде.

_____ (место)

(МП)

_____ (одговорно лице)

_____ (датум)

Прилог 3: Регистар јаради

Основа одгajивачка организација

Регистар јаради

За период: _____

Ред. Број	Тет. Број		Тип	Раса	Маса тела				Тет. Број мајке		Тет. Број ота		Власник
	ИД број	Дат. изд.			При рођ.	Са 30 дана	При одбој.	Привадиби	ИД бр. мајке	ИД бр. ота	ИД бр. мајке	ИД бр. ота	

Тип: Г - јаради; Б - бивојак; Т - тројак; Ч - четворак
 Тип: Ж - живок; М - мутак
 Привадиби: П - првиод; Т - Ток; М.Р. - мртворивок; У - укривок; По - побивок

Основа одгajивачка организација _____ Регионална одгajивачка организација _____ Главна одгajивачка организација _____
 (М.П.) (М.П.) (М.П.)

Република Србија
Главна одгајивачка организација
Институт за сточарство,
Аутопут 16, 11080 Земун
Одељење за селекцију и матичну евиденцију

Захтев за упис женских грла у главни део главне матичне евиденције

Организација _____
је у својству основне одгајивачке организације на селекцијској смотри одабрала, оценила
и класирала _____ квалитетних приплодних грла _____ расе
која испуњавају услове за упис у главни део главне матичне књиге.

Уз захтев прилаже комисијски записник са одржане селекцијске смотре и матичне
листовете за наведена грла.

Датум: _____

М.П.

Подносилац захтева :

Прилог 5: Захтев за упис мушких грла у главни део главне матичне евиденције и издавање дозволе за употребу у приплоду

Република Србија
Главна одгајивачка организација
Институт за сточарство,
Аутопут 16, 11080 Земун
Одељење за селекцију и матичну евиденцију

Захтев за упис мушких грла у главни део главне матичне евиденције и издавање дозволе за употребу у приплоду

Организација _____
је у својству основне одгајивачке организације на селекцијској смотри одабрала, оценила и класирала _____ квалитетних прилодних грла _____ расе која испуњавају услове за упис у главни део главне матичне књиге и добијање дозволе за употребу у приплоду.

Уз захтев прилаже комисијски записник са одржане селекцијске смотре, матичне листове, копије педигреа и припусне спискове за наведена грла.

Датум: _____ М.П. _____
Подносилац захтева : _____

Република Србија
Главна одгајивачка организација
Институт за сточарство,
Аутопут 16, 11080 Земун
Одељење за селекцију и матичну евиденцију

Захтев за упис грла у додатни део главне матичне евиденције

Организација _____
је у својству основне одгајивачке организације на селекцијској смотри одабрала, оценила
и класирала _____ квалитетних приплодних грла _____ расе
која испуњавају услове за упис у додатни део главне матичне књиге.

Уз захтев прилаже комисијски записник са одржане селекцијске смотре и матичне
листовете за наведена грла.

Датум: _____

М.П.

Подносилац захтева :

_____

Република Србија
Главна одгајивачка организација
Институт за сточарство,
Аутопут 16, 11080 Земун
Одељење за селекцију и матичну евиденцију

Захтев за и издавање дупликата дозволе за употребу у приплоду

Организација _____
је у својству основне одгајивачке организације на селекцијској смотри одабрала, оценила и класирала _____ квалитетних приплодних грла _____ расе која испуњавају услове за упис у главни део главне матичне књиге.

Уз захтев прилаже комисијски записник са одржане селекцијске смотре, матичне листове, копије педигреа и припусне спискове за наведена грла.

Датум: _____

М.П.

Подносилац захтева :

_____

Прилог 8: Комисијски записник

КОМИСИЈСКИ ЗАПИСНИК

Основна одгајивачка организација (субјекат)

(М.Р.)

Место

Комисија у саставу:

1) _____

2) _____

3) _____

О одржаној селекцијској смотри коза на којој су дана _____, одабрана грла _____ расе:

СТАРОУМАТИЧЕНЕ КОЗЕ (1)	НОВОУМАТИЧЕНЕ КОЗЕ (2)	УКУПНО МАТИЧНИ ЗАПАТ (3)=(1+2)	ИЗЛУЧЕНЕ КОЗЕ (4)	УКУПНО У СМОТРИ (5)=(3+4)

DRS 1 2 3 4 5 6 7

Р. Бр.	СМОТРА				ОВАЦА				
	Тег. Бр.	Датум рођења	Тег. Бр. оца	ХБ бр. оца	ИД број оца	Класа	Датум посл. јарења	Бр. мат. Листа	Власник Место
1.									
2.									
3.									

Основна одгајивачка организација

(М.П.)

Регионална одгајивачка организација

(М.П.)

Главна одгајивачка организација

Институт за сточарство, Београд-Земун

(М.П.)

Прилог 9: Захтев за издавање педигреа

ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПЕДИГРЕА ЗА КОЗЕ

Основна одгајивачка орг.

Датум

Ред. Бр.	Тетовир број	Датум рођења	КАТЕГОРИЈА	Тетовир оца	Одгајивач (име, презиме) место	Власник (име, презиме) место	Број педигреа
	ИД број	Пол		ИД оца			
	ХБ број	Раса		Тетовир мајке ИД мајке ХБ мајке			
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

Педигреа доставити: _____
Назив и адреса примаоца

_____ Подносилац захтева (М.П.)

Фактуру доставити: _____
Назив адреса и ПИБ примаоца

_____ Регионална одгајивачка организација (М.П.)

Потребно је за свако грло доставити:

1. оверену фотокопију матичног листа за грло
2. оверену фотокопију матичног листа мајке и фотокопију педигреа (уколико поседује)
3. фотокопију оригиналног педигреа оца
4. У прве три колоне у захтеву уписати слова са ИД маркице

Прилог 11: Контрола продуктивности

КОНТРОЛА ПРОДУКТИВНОСТИ КОЗА

Извештај за период од _____ до _____ год.

РАСА _____

Фарма/Власник: _____

Место: _____

Ред. Број	Тетовир број		Датум рођења		Пол јарета	Телесна маса јаради (kg)			Телесна маса козе (kg)	Плодност (број јаради по кози годишње)	Примедба
	ИД број	ХБ број	Датум последњег јарења	При рођ.		Са 30 дана	Са 90 дана				
1.											
2.											
3.											
4.											

Оверава одговорно лице: _____
 Напомена: Израчунати просечне вредности наведених параметара за контролисану популацију.

Прилог 12: Списак закључених лактација

СПИСАК ЗАКЉУЧЕНИХ ЛАКТАЦИЈА КОЗА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРИОД ОД _____ ДО _____ ГОД.

РАСА:

Р. Бр	Тет. Бр	Ид број	ХБ број	Датум јарења	Датум одб. јар.	Датум засушена	Лак. Дана	По реду	Млеко		Протеини		Млечна маст	
									Укупно	Дневно	Кг	%	Кг	%

Рекапитулација	Број лактација	Трајање лак. Дана	Млеко (kg)		Протеини		Млечна маст	
			Укупно	Дневно	Кг	%	Кг	%
Укупно:								
Просек:								

ОСНОВНА ОДГАЈИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА _____ РЕГИОНАЛНА ОДГАЈИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА _____ ГЛАВНА ОДГАЈИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА _____
 (М.П.) (М.П.) (М.П.)

Прилог 13: Биолошки тест

БИОЛОШКИ ТЕСТ ЈАРЦА

Тет. бр ..... ID број ..... ХБ број ..... Раса .....

Власник:.....

Редни број.	Датум јарења	Тет. Бр. јарега	Пол јарега	Дужина бременитости	Телесна маса на рођењу	Оцена јарега (од 1 до 5)	Опис јарења: Нормалан (Н); Отежан (О); Тежак (опис)
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

Прилог 14: Перформанс тест

ПЕРФОРМАНС ТЕСТ ЈАРЧЕВА

Редни број	Теговир број		Датум рођења	Генотип	Телесна маса на рођењу (kg)	Телесна маса са 30 дана (kg)	Телесна маса са 90 дана (kg)	Телесна маса са 6 месеци (kg)	Телесна маса са 12 месеци (kg)	Просечан дневни прираст (g)	Просечно дневно конзумирање хране (kg)	Утрошак хране по јединици прираста
	ИД број											

Основна одгајивачка организација

Прилог 15: Прогени тест за млечне особине

Основа одгајивачка организација

Регионална одгајивачка организација

Место

Главна одгајивачка организација

ЈАРАЦ

Тетовир

ИД број

Датум рођења

Власник

Место

Број првојареница

Р. бр	Тетовир ХБ ИД број	Рођења		Старост, дана	Производња млека								Број соматских ћелија (cfu/ml)							
		Припуштена	Ојарена		При припусту	При јарењу	млека, кг	млека, кг	м.м., %	м.м., %	м.м., %	м.м., %		протеина, %	протеина, %					
						150														
						150														
						150														
						150														
						150														
						150														
						150														
						150														

Прилог 16: Шифарник одгајивача квалитетних приплодних грла

**ОБРАЗАЦ ЗА ПРИЈАВУ ПРОИЗВОЂАЧА КВАЛИТЕТНЕ ПРИПЛОДНЕ СТОКЕ
-ШИФАРНИК ОДГАЈИВАЧА-**

ОСНОВНА ОДГАЈИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА: _____

Врста квалитетне приплодне стокe: _____ Раса: _____

Број одгајивача	Број матичних грла по расама			Укупно грла
	Раса:	Раса:	Раса:	

БКП* - број квалитетних приплодних грла

Р. Бр.	Презиме, средње слово и име	Место	Раса		Шифра одгајивача у евиденцији					
	Регистарски број газдинства	Телефон	БКП*							

**Образац попуњава организација која води основу матичну евиденцију и доставља Институту за сточарство у писаном облику и у Excel табели e-mailom. Попуњени образац се доставља након добијања шифре и потврде о упису.

Прилог 17: Извод из главне матичне евиденције

Основна одгајивачка организација
(М.П.)

ИЗВОД ИЗ ГЛАВНЕ МАТИЧНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

ДАТУМ

ЗА ПЕРИОД

ГОДИНЕ

☒ Адреса

Р. Бр.	Тет. број		Датум рођења	Тет. Бр./ ХБ ота	ИД број ота		Раса		Власник	
	ИД број	ХБ број			Тет. Бр./ ХБ мајке	ИД број мајке	Датум последњег јарења	Датум последњег пријуста	Место – адреса власника	ХИД
1.										
2.										
3.										
4.										

Основна одгајивачка организација

Главна одгајивачка организација

(М.П.)

(М.П.)

Прилог 18: Списак произвођача за оверу извода

_____

Деловодни број: _____

_____

Датум: _____

Основна одгајивачка организација

Списак произвођача који конкуришу по Правилнику о начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла:

Редни број	Име и презиме	Место	Број грла	Број страна извода
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
Укупно:				

_____

Основна одгајивачка организација

_____

Главна одгајивачка организација

* Сваки документ мора бити заведен од стране основне одгајивачке организације

* Изводе за оверу сложити и нумерисати по списку произвођача

* Код ванстранних извода свака страна извода мора бити оверена и потписана од стране основне одгајивачке организације

Прилог 19: Захтев за издавање потврде о броју условних грла

|
Институт за сточарство
Главна одгајивачка организација
Земун

Назив подносиоца захтева
_____
(уписати име и презиме физичког/ назив правног лица)
ЈМБГ/МБ
_____
(уписати јединствени матични број грађана/матични број)
БПГ
_____
(уписати број пољопривредног газдинства)

ЗАХТЕВ

за издавање потврде о броју условних грла

Молим Вас да нам у циљу доказивања права пречег закупа пољопривредног земљишта у државној својини издате потврду о броју условних грла обрачунатих на основу _____ (уписати бр. грла) грла _____ из Табеле 1. којих сам власник, и које одгајам у објекту на територији (уписати врсту сточе) _____ са ИД бројем _____ (уписати општину/град) _____ (уписати ИД број/бројеве објекта/објеката) чији сам власник/закупац.

Напомена : За тачност података наведених у захтеву одговара подносилац захтева

Прилог : Табела 1. Списак грла на газдинству

У _____

Дана _____

Подносилац захтева

М.П.

_____
(потпис подносиоца/одговорног лица)

Прилог 20: Табела за израчунавање броја условних грла

Произвођач _____			
Адреса _____			
ИД број _____			
Списак грла <u>ОВАЦА</u> на газдинству: (врста стоке)			
I Укупан број грла на газдинству (по категоријама)		Коефицијент	Бр. условних грла
Категорија стоке	Број грла		
Овце		0,1	
Овнови		0,1	
Двизад (старости од 12 месеци до јагњења)		0,08	
Шиљежад (старости 6-12 месеци)		0,06	
Јагњад		0,02	
	УКУПНО		